

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna lub strona uzasadnienia lub pkt OSR	Treść uwagi/propozycja przepisu	Stanowisko MS
-----	---------------------------	--	---------------------------------	---------------

**Uwagi do projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (UDER5)
(projekt z dnia 28.04.2025 r.)**

Uwagi ogólne : Autor: NACZELNA RADA ADWOKACKA

1.	NRA	Koncepcje rozbudowy Portalu Informacyjnego Sądów Powszechnych jest wyczekiwana w adwokaturze. Rozwój funkcjonalności portalu będzie służył Wymiarowi Sprawiedliwości nie tylko z perspektywy sądownictwa ale również z perspektywy uczestnika procesu, którymi są fachowi pełnomocnicy. Naczelna Rada Adwokacka pozytywnie opiniuje przedłożony do konsultacji projekt. Oceniając zawarte w nim rozwiązania NRA nie traci z pola widzenia wpływu jaki na rzeczywiste funkcjonowanie ustawy będą miały przepisy wykonawcze wydane na podstawie delegacji zawartych w przewidzianych projektem, nowych regulacjach art. 125⁴ k.p.c. , art. 132 § 1⁸ k.p.c. i art. 53e § 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych. Techniczny charakter tych regulacji, należy jasno powiedzieć, będzie miał fundamentalne znaczenie dla praktycznego	
----	-----	--	--

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna lub strona uzasadnienia lub pkt OSR	Treść uwagi/propozycja przepisu	Stanowisko MS
-----	---------------------------	--	---------------------------------	---------------

			wdrożenia rozwiązań zaproponowanych w ustawie. Jeżeli system informatyczny, w sposób bliski niezawodnemu, będzie realizował funkcje wynikające z ustawy, rozwiązanie stanowić będzie istotny krok w usprawnieniu i poprawie szybkości funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości w Polsce. Stojąc dziś jednak dopiero przed weryfikacją przyszłego de facto stanu rzeczy, NRA, uwzględniając dotychczasowe doświadczenia adwokatów w zakresie korzystania z Portalu Informacyjnego, poniżej przedstawia swoje uwagi, stanowiące sugestie wprowadzenia do opiniowanego projektu rozwiązań zabezpieczających, niezbędnych dla zapewnienia skutecznego dokonywania czynności w postępowaniach sądowych w przypadkach problemów z technicznym funkcjonowaniem systemu. Takie bezpieczniki stanowić będą gwarancje dla stron postępowania, że czynności dokonywane w ramach terminów sądowych dojdą do skutku, w każdym przypadku w którym ich niedokonanie w tym terminie wynikało z niedostępności systemu informatycznego, wywołanej z przyczyn pozostających także poza wpływem czynnika ludzkiego lub nieprecyzyjnego określenia oczekiwanych dla dochowania przewidzianej ustawą czynności i procedur.	
Uwagi do projektu ustawy				

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna lub strona uzasadnienia lub pkt OSR	Treść uwagi/propozycja przepisu	Stanowisko MS
-----	---------------------------	--	---------------------------------	---------------

1.	NRA	Art. 1 ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw ¹⁾ W zakresie projektowanego art. 125 ¹ § 2 k.p.c.	„Zgłoszenie się do udziału w sprawie” - należy rozważyć czy zapis ten nie powinien brzmieć „pismo zawierające wyłącznie zgłoszenie się do udziału w sprawie”, aby wyeliminować ewentualne rozbieżności co do obowiązku wnoszenia pism za pośrednictwem portalu informacyjnego zawierających zarówno zgłoszenie do udziału w sprawie, jak i stanowisko procesowe w sprawie, wnioski dowodowe itp. Praktyka zgłoszenia do udziału w sprawie w treści jednocześnie składanego, merytorycznego pisma jest powszechna, a z uwagi na obszerność czynności realizowanej łącznie ze zgłoszeniem czyli np. pisma procesowego zdeorganizuje funkcjonalność tak zaprojektowanej i faktycznie potrzebnej, funkcji systemu.	
2.	NRA		Brak udzielenia dostępu sprawy w portalu, a obowiązek wnoszenia pisma za pośrednictwem portalu informacyjnego - ustawodawca nie przewidział rozwiązań na wypadek nieudzielenia przez sąd dostępu do portalu informacyjnego ani rozwiązań pozwalających na	

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna lub strona uzasadnienia lub pkt OSR	Treść uwagi/propozycja przepisu	Stanowisko MS
-----	---------------------------	--	---------------------------------	---------------

			wprowadzenie do portalu pisma procesowego, czy środka zaskarżenia pomimo braku dostępu do konkretnej sprawy. Aktualnie pełnomocnicy wielokrotnie spotykają się z sytuacją że pomimo złożonego wniosku o udzielenie dostępu do sprawy, dostęp ten nie jest udzielany na bieżąco. Niejednokrotnie zdarzają się sytuacje, że termin oczekiwania na udzielenie dostępu do sprawy wynosi kilka dni. Ustawodawca nie przewidział w projektowanych uregulowaniach rozwiązania dla tego typu sytuacji. W ocenie opiniującego niezbędnym jest wprowadzenie rozwiązania polegającego na zwolnieniu pełnomocników z obowiązku wnoszenia pism oraz środków zaskarżenia za pośrednictwem portalu informacyjnego, do czasu udzielenia pełnomocnikowi dostępu do sprawy, z jednoczesnym zachowaniem prawa do wnoszenia pism w sposób tradycyjny. Pełnomocnicy nie mają żadnego wpływu na termin, w którym otrzymują dostęp do konkretnej sprawy i nie można od pełnomocników oczekiwać, że będą prowadzić stały monitoring prawidłowego wykonywania obowiązków leżących po stronie osób odpowiedzialnych za obsługę portalu informacyjnego. Tymczasem bieg terminu dla strony nie	
--	--	--	--	--

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna lub strona uzasadnienia lub pkt OSR	Treść uwagi/propozycja przepisu	Stanowisko MS
-----	---------------------------	--	---------------------------------	---------------

			ulega wstrzymaniu z powodu ustanowienia pełnomocnika i upływającego czasu potrzebnego dla niego do uzyskania możliwości dokonania terminowej czynności poprzez Portal Informacyjny.	
3.	NRA	Art. 1 ustawy jw. w zakresie projektowanego art. 125 ² § 1 k.p.c.	W ustawie użyto terminu: „ograniczenia techniczne portalu” – bez jego zdefiniowania. Rodzi to wątpliwości interpretacyjne : kto będzie oceniał te okoliczności oraz w jaki sposób pełnomocnik miałby wykazać, że te ograniczenia istnieją. Lepszym rozwiązaniem wydaje się wprowadzenie, być może dość trudnej do zwerbalizowania, ale konkretnej definicji tego pojęcia aby nie dochodziło do różnej wykładni pojęcia „ograniczeń technicznych portalu” pomiędzy poszczególnymi sądami	
4.	NRA	Art. 1 ustawy jw w zakresie projektowanego art. 125 ² § 2 k.p.c.	„ograniczenia w dostępności portalu informacyjnego po stronie administratora portalu informacyjnego” – brak definicji, uwaga z uzasadnieniem jak wyżej	

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna lub strona uzasadnienia lub pkt OSR	Treść uwagi/propozycja przepisu	Stanowisko MS
5.	NRA	Art. 1 ustawy jw w zakresie projektowanego art. 125 ² § 2 i 3 k.p.c.	Jak wynika z uzasadnienia projektu ustawy regulacja ta ma na celu zabezpieczenie interesów stron w przypadku awarii portalu informacyjnego, prac serwisowych czy innych przeszkód technicznych niezależnych od wnoszącego pismo (leżących po stronie administratora portalu informacyjnego). Ustawodawca wskazuje że stosownie do projektowanego przepisu w przypadku gdy w ostatnim dniu terminu do złożenia pisma wystąpią ograniczenia portalu informacyjnego, uniemożliwiające wniesienie pisma do sądu, pismo będzie można wnieść z wykorzystaniem portalu informacyjnego w następnym dniu roboczym, o ile jego dostępność zostanie przywrócona ustawodawca wskazuje że przepis znajdzie zastosowanie w przypadku wystąpienia ograniczeń w dostępności portalu informacyjnego <u>w ostatnim dniu terminu, niezależnie od momentu ich wystąpienia</u>. Proponowane rozwiązanie budzi poważne wątpliwości z punktu widzenia pełnomocników procesowych i nakłada dodatkowy obowiązek oczekiwania do ostatniego dnia terminu na złożenie środka odwoławczego, czy złożenie pisma procesowego w przypadku wystąpienia ograniczeń w dostępności portalu we wcześniejszych dniach. Pełnomocnik procesowy ma prawo złożyć środek	

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna lub strona uzasadnienia lub pkt OSR	Treść uwagi/propozycja przepisu	Stanowisko MS
-----	---------------------------	--	---------------------------------	---------------

			zaskarżenia, czy pismo procesowe w określonym terminie, jednak może to zrobić zarówno w pierwszym dniu tego terminu, jak i w ostatnim. Nakładanie ograniczeń na pełnomocników dotyczących konieczności monitorowania portalu informacyjnego do ostatniego dnia terminu jest nieuzasadnione i stanowi przerzucenie odpowiedzialności za nieprawidłowości leżące po stronie portalu informacyjnego i administratora tego portalu na pełnomocników. Wprowadzone uregulowania powinny zostać zmodyfikowane w taki sposób aby pełnomocnik był zwolniony z obowiązku wnoszenia pism za pośrednictwem portalu informacyjnego w każdym momencie kiedy podjął próbę takiego wniesienia pisma i z powodu ograniczeń w dostępności portalu nie był w stanie wykonać tego obowiązku, nawet jeżeli ograniczenie to występuje wcześniej aniżeli ostatniego dnia.	
--	--	--	---	--

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna lub strona uzasadnienia lub pkt OSR	Treść uwagi/propozycja przepisu	Stanowisko MS
-----	---------------------------	--	---------------------------------	---------------

6.	NRA	Art. 1 ustawy jw. w zakresie projektowanego art. 125 ² § 4 k.p.c.	Opiniujący dostrzega konieczność zniesienia sankcji za nienależyte uprawdopodobnienie okoliczności dotyczącej ograniczenia w dostępności portalu informacyjnego po stronie administratora portalu uniemożliwiającego wniesienie pisma do sądu. Ustawodawca nie wskazuje w jaki sposób pełnomocnik mający obowiązek wnoszenia pisma za pośrednictwem portalu informacyjnego uzyska informację dotyczącą braku dostępności portalu, co prawda ustawodawca wskazuje że sposób informowania o pracach serwisowych i awariach portalu informacyjnego zostanie uregulowany w drodze rozporządzenia i upoważnia w tym zakresie Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem właściwym do spraw informatyzacji do określenia tych warunków, to jednak dotychczasowe funkcjonowanie portalu informacyjnego pozwala przyjąć, że wielokrotnie dochodzi do sytuacji kiedy portal informacyjny funkcjonuje w sposób nieprawidłowy i uniemożliwia dokonanie określonych czynności, przy jednoczesnym braku jakichkolwiek informacji o nieprawidłowościach leżących po stronie administratora. Z tej też przyczyny art. 125² § 4 k.p.c. powinien zostać wyeliminowany albowiem uregulowanie to stanowi	
----	-----	--	--	--

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna lub strona uzasadnienia lub pkt OSR	Treść uwagi/propozycja przepisu	Stanowisko MS
-----	---------------------------	--	---------------------------------	---------------

			przerzucenie odpowiedzialności za występujące ograniczenia w dostępności portalu informacyjnego po stronie administratora na pełnomocników. Skoro Państwo przyjmuje na siebie obowiązek wprowadzenia komunikacji z pełnomocnikami za pośrednictwem narzędzi informatycznych, a w przyszłości pełnej informatyzacji postępowań sądowych to powinno znaleźć takie rozwiązania, które pozwalają na sprawne funkcjonowanie wszystkich uczestników procesu bez konieczności każdorazowego uprawdopodobnienia istniejących po stronie administratora nieprawidłowości przez pełnomocników. Zaproponowane rozwiązania pozwalające na dokonanie zwrotu pisma i odrzucanie środków odwoławczych w przypadku nieuprawdopodobnienia okoliczności dotyczących występujących ograniczeń w dostępności portalu może faktycznie pozbawiać stronę prawa do sądu i sprawiedliwego procesu oraz każdorazowo uzależnia skuteczność danego pisma od przyjętej przez sąd wykładni przepisów i daje sądowi pełną uznaniowość w rozstrzyganiu wątpliwości wynikających z nieprawidłowości leżących po stronie administratora.	
--	--	--	---	--

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna lub strona uzasadnienia lub pkt OSR	Treść uwagi/propozycja przepisu	Stanowisko MS
-----	---------------------------	--	---------------------------------	---------------

			Użyte pojęcie: „uprawdopodobnienie” definiowane w uzasadnieniu projektu jako korzystniejsze od „udowodnienia” wcale, w praktyce nie musi takie się okazać. W tym miejscu przywołać należy wielotomowe orzecznictwo dotyczące interpretacji pojęcia „uprawdopodobnienia” w postępowaniach zabezpieczających. To przykład wskazujący na ilość możliwości interpretacyjnych, pozostających w gestii sądu, przyjęcia dla tej samej, powołanej przez stronę okoliczności, kwalifikacji jako „uprawdopodobniającej” tę okoliczność. Rozbieżność ocen i interpretacji stać się może w tym przypadku źródłem komplikacji i faktycznego przedłużania, a nie skracania postępowań.	
7	NRA	Art. 1 ustawy jw w zakresie projektowanego art. 125² § 5 k.p.c.	Doprecyzowania wymaga również rozwiązanie wskazane w art. 125² § 5 k.p.c. w zakresie w jakim ustawodawca przyjmuje, że jeżeli nie jest możliwe zapoznanie się przez sąd z pismem lub jego załącznikami wniesionymi za pośrednictwem portalu informacyjnego, przewodniczący wzywa wnoszącego pismo do ponownego wniesienia tych dokumentów, w sposób umożliwiający ich	

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna lub strona uzasadnienia lub pkt OSR	Treść uwagi/propozycja przepisu	Stanowisko MS
-----	---------------------------	--	---------------------------------	---------------

			odczytanie, oznaczając pismo lub dokument, którego wezwanie dotyczy, w terminie tygodniowym. Ogólna formuła przyjęta w opiniowanym projekcie będzie prowadzić każdorazowo do nakładania na pełnomocników kolejnych obowiązków i dwukrotnego składania pism również z przyczyn leżących po stronie administratora portalu informacyjnego, bądź braku możliwości technicznych po stronie sądów. Uregulowanie to winno dotyczyć wyłącznie przypadków dotyczących nieprawidłowości w dokumentach leżących po stronie wnoszącego pismo za pośrednictwem portalu informacyjnego i podlegać usunięciu w trybie braków formalnych pisma procesowego. Zaproponowane uregulowanie dotyczące wszystkich przypadków braku możliwości zapoznania się przez sąd z dokumentami lub załącznikami powoduje przerzucenie odpowiedzialność za nieprawidłowości w funkcjonowaniu portalu informacyjnego, czy problemy techniczne leżące po stronie wymiaru sprawiedliwości na pełnomocników, obciążając ich dodatkowo obowiązkiem ponoszenia kosztów związanych z nośnikami danych pozwalającymi sądowi na odczytywanie pism i załączników.	
--	--	--	--	--

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna lub strona uzasadnienia lub pkt OSR	Treść uwagi/propozycja przepisu	Stanowisko MS
-----	---------------------------	--	---------------------------------	---------------

	NRA	Art. 1 ustawy jw. w zakresie projektowanego art. 128 § 2 k.p.c.	Art. 128 § 2 otrzymuje brzmienie: „§ 2. Do pism procesowego wnoszonego za pośrednictwem systemu teleinformatycznego albo portalu informacyjnego dołącza się załączniki w postaci elektronicznej albo - w przypadku dokumentów sporządzonych w postaci papierowej - ich elektronicznie poświadczone odpisy bądź elektroniczne kopie.”, Podczas wprowadzania obrotu korespondencji należy zwrócić szczególną uwagę na kwestie dodawania załączników przez portal. Dokumenty w postępowaniu cywilnym nie mają tylko postaci papierowej, często w postępowaniu zdarzają się sytuacje kiedy dowody są składane w plikach audio czy video, co więcej często są to pliki w dużej liczbie, co będzie powodowało	

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna lub strona uzasadnienia lub pkt OSR	Treść uwagi/propozycja przepisu	Stanowisko MS
			dużą ilość załączników. W praktyce objętość załączników może przekroczyć możliwości systemu. Przy czynnościach objętych ustawą może to dotyczyć np. apelacji. Czy w takim razie nie byłoby wskazane enumeratywne określenie pojemności pliku dopuszczonego jako załącznik ze wskazaniem, że pliki powyżej tej pojemności podlegają złożeniu w formie tradycyjnej , w uzupełnieniu czynności poprzez conajmniej nadanie przesyłką pocztową w dacie zamieszczenia apelacji. Zapobiegłoby to sytuacją w których brak możliwości dołączenia załącznika blokuje działanie pełnomocnika bez jasnej perspektywy załatwienia sprawy w sposób wywołujący skutek prawny.	

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna lub strona uzasadnienia lub pkt OSR	Treść uwagi/propozycja przepisu	Stanowisko MS
8	NRA	Art. 1 ustawy jw. w zakresie projektowanego art. 183 ¹⁴ § 1 k.p.c.	Opiniujący dostrzega konieczność wprowadzenia uregulowania dotyczącego nie tylko niezwłocznego przeprowadzenia postępowania co do zatwierdzenia ugody ale również wprowadzenie obowiązku niezwłocznego wyznaczenia terminu rozprawy w sprawach, w których zawarto ugodę a zakończenie sporu nie jest możliwe poprzez samo zatwierdzenie ugody (np. sprawy rozwodowe). Strony decydując się na przystąpienie do postępowania mediacyjnego oczekują, że w przypadku zawarcia ugody sąd będzie zobowiązany do niezwłocznego podjęcia działań, które pozwolą na możliwie szybkie zakończenie postępowania bez konieczności wielomiesięcznego oczekiwania na wyznaczenie terminu rozprawy w sprawach, które nie mogą zostać zakończone wydaniem postanowienia o zatwierdzeniu ugody, czy nadaniem klauzuli wykonalności. Proponowane przez opiniującego rozwiązanie niewątpliwie przyczyni się do przyspieszenia postępowań sądowych i może zachęcić strony do korzystania z postępowań mediacyjnych, co z kolei przyczyni się do usprawnienia funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości.	

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna lub strona uzasadnienia lub pkt OSR	Treść uwagi/propozycja przepisu	Stanowisko MS
-----	---------------------------	--	---------------------------------	---------------

9.	NRA	Art. 11 ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw ¹⁾	Art. 11. 1. Do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. 2. W terminie roku od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, jeżeli nie jest możliwe wniesienie pisma za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, adwokat, radca prawny, rzecznik patentowy, Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej lub prokurator może wnieść za pośrednictwem portalu informacyjnego:” Zaproponowana w ustawie forma okresu przejściowego do wdrożenia regulacji objętej ustawą jest opisana w ocenie opiniującego zbyt enigmatycznie. Z czysto pragmatycznych względów: przetestowania systemu i wdrożenia jego użytkowników do korzystania z tego rozwiązania z wykorzystaniem prób wydaje się zasadne	
----	-----	---	--	--

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna lub strona uzasadnienia lub pkt OSR	Treść uwagi/propozycja przepisu	Stanowisko MS
-----	---------------------------	--	---------------------------------	---------------

			uzupełnienie tej regulacji zapisem, który wskazuje, że wniesienie pisma w czasie o którym mowa w ust. 2 i w trybie tam wskazanym z jednoczesnym wniesieniem go w formie obowiązującej dotychczas wywołuje ten skutek, że za datę wpływu pisma wniesionego z wykorzystaniem portalu informacyjnego i jednocześnie w drodze korespondencji zwykłej do sądu uznaje się datę ujawnienia pisma w portalu informacyjnym lub doręczenia pisma sądowi, w zależności od tego, która z tych dat jest wcześniejsza.	
10	NRA		Okręgowe Rady Adwokackie mają mieć obowiązek posiadania konta w portalu w celu usprawnienia komunikacji z Sądami. Co należy uznać, za działanie racjonalne. Jednak przepisy należy doprecyzować w jakim zakresie ma się odbywać obieg korespondencji, kto jest	

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna lub strona uzasadnienia lub pkt OSR	Treść uwagi/propozycja przepisu	Stanowisko MS
-----	---------------------------	--	---------------------------------	---------------

			osobą uprawnioną do bycia głównym użytkownikiem konta, jakie uprawnienia ma mieć ORA w ramach portalu, co może zgłaszać czy wnioskować za pośrednictwem portalu. Należy uszczegółowić jaki status ma ORA jako użytkownik portalu.	
Uwagi do uzasadnienia projektu				
1.				
Uwagi do Oceny Skutków Regulacji				
1.				